

feladataink gyorsabb, pontosabb végrehajtása érdekében.

Irodalomjegyzék

- 1./ MÜ/213: Robbantási utasítás
- 2./ Dr.Bohus-Horváth-Papp: Ipari robbantástechnika
(Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1983)
- 3./ Bassa-Kun: Robbantástechnikai kézikönyv
(Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1965)
- 4./ Pionierdienst (Deutscher Militärverlag, Berlin, 1967)
- 5./ Az ammoniumnitrátnak, mint robbanóanyagok alkalmazási lehetőségei a Magyar Néphadsereg kiképzésében -
Botkó Csaba zls., Pályamunka a Katonai Főiskolák IV. Tudományos Diákköri Konferenciájára.
- 6/ Zarubezsnoje Vojennoje Obozrenyje 1990/2. szám.
- 7./ Demolition force without blast and smoke - BRISTAR
(gyártmány ismertető)
- 8./ CALMMITE BULK-TYPE (gyártmányismertető)
- 9./ FRACT.AG (gyártmányismertető)

Kovács Tibor főhadnagy
87. Szentés Műszaki Technikai Ezred

KATONÁK A TŰZVÉSZ ELLEN

1993. augusztus 18-26. között folyt a védekezés a Kiskunsági Nemzeti Parkban, az ősbőrökásban fellobbant tűz ellen. A jelenlévő tűzoltók, katonák, rendőrök, a Nemzeti Park dolgozói, civilek és önkéntesek, a közigazgatás emberei mindent megtettek a tűz megfékezésére. A mostoha körülmények nem kedveztek a védekezésnek, így jelentős terület vált a tűz

martalékává.

Az itt végzett munkáról kérdeztük Tompa János mérnök ezredes urat a SZCSP MÜF-t, az operatív törzs tagját a honvédségi erők vezetőjét, bízva abban, hogy a sajtó "résztvettek még a katonák is" jellegű tudósításain túllépünk.

Ezredes úr, mikor érkezett a riasztás a Honvédség felé?

Augusztus 18-tól folyamatosan vannak kinn honvédségi erők. 22-től az operatív törzs munkájából is aktívan kivesszük a részünket, a tűzoltók, a környezetvédelmi szakemberek, a rendőrség képviselője és a polgári védelem mellett. Az operatív törzsbe - melyet Dr. Farkas László címzetes államtitkár vezet - szabadságomról lettem berendelve, hogy koordináljam és vezessem a honvédségi erők munkáját.

Milyen honvédségi erők kerültek igénybevételre?

Két katonai kerület 18 alakulatától mintegy 180 fő lapáttal és egyéb kézi eszközökkel, 4 db honvédségi tűzoltó gépkocsi, MI-2 típusú helikopter, 2 db BAT-2, 1 db MDK, 1 db BAT-M, aggregátorok, kenyeres-, hűtő-, tartály-, műhely- és fürdető gépkocsik, híradó eszközök, valamint rengeteg egyéb honvédségi anyag. Az erők vezetésében mindkét kerület hivatásosai résztvesznek, például a 3. kerulettől éppen Sinka Tibor őrgy. MÜF H.

Milyen feladatokat kellett katonáinknak megoldani?

Először is szólnék a konkrét védelmi tevékenység feladatairól. A tűzoltás hatékonyságának fokozása érdekében a kézi eszközökkel felszerelt katonák mellett, létrehoztunk deszant tűzoltó csoportokat, melyeket légi úton szállítottunk a kritikus helyekre. Ez igen újszerű és eredményes módszer volt a kisebb tűzgócok felszámolására. A tűzgócok felderítésére helikoptereket alkalmaztunk.

A lakott települések - Páhi, Orgovány, Kaskantyú - védelmére és a tűz terjedésének megakadályozására a kirendelt műszaki gépeket alkalmaztuk, igen hatásosan.

Az általunk létrehozott tűzmentes sávok sokat segítettek a tűz megfékezésében. Emellett utakat készítettek a tűzoltó és egyéb gépkocsiknak, melyek terepjáró képessége nem igazán jó.

Rendkívül fontos volt a viszonylag kis légtérben a helikopterek és repülők tevékenységének összehangolása. Ezért telepítettünk egy repülésirányító pontot mely mindvégig koordinálta a 4 db repülő és 4 db helikopter repülését.

A jelenlévő katonai helikopterek résztvettek a deszantok kijuttatásában, a légi felderítésben, az adatok szolgáltatásában. Tűzoltó autóink résztvettek az oltásban és persze a mi feladatunk volt az ellátás fenntartása is. 300-400 ember folyamatos ellátását kellett biztosítani, benne az ivóvizet, áramot, étkeztetést, fürösztetést, pihentetést valamennyi résztvevő számára.

A meghibásodott technikai eszközöket javítottuk, esetenként még a polgári helikoptereket is.

Milyen csoportosításokat hoztak létre?

A műszaki gépek általában együtt dolgoztak. Létrehoztuk a már említett deszant csoportokat, pernye brigádokat, repirányítást ellátó részleget és résztvettünk az ügyeletekben, a tájékoztatásban valamint az operatív csoport munkájában.

Ki vezette az egész műveletet?

A Köztársasági Megbízott vezette a munkát. Ő, legalább kétszer naponta itt volt, távollétében pedig folyamatosan jelenlévő képviselője, Kaszás Mihály ezredes úr felelt a feladatok ellátásáért. Természetesen a szigorúan vett kérdésekben - tűzoltás, gépalkalmazás, területzárás, stb. - az adott terület szakmai felelőséje volt a döntő szó.

Milyen volt az együttműködés az operatív törzsben?

Bátran mondhatom, az együttműködés igen jó volt. Tudomásul vettük, hogy minket ide rendeltek, a törzsbe beosztottak, feladatokat szabtak részünkre. A vezető - mint az állam legfőbb képviselője - a Köztársasági Megbízott.

Természetesen mi mint a Honvédség képviselői, szoros kapcsolatot tartottunk előljáróinkkal, folyamatosan jelentettük a helyzetet. Ugyanakkor jogom volt erők-eszközök kirendelésére, részükre feladatszabásra.

Mi volt az oka, hogy ez a tűz végül is ekkora területet pusztított el?

Egyértelműen az időjárás. 20-án úgy tűnt sikerült az oltás, de az időjárás megváltozott, erős szél támadt és ez újra fellobbantotta a lángokat.

Ezredes Úr! Vannak-e általánosítható tapasztalatai az elmúlt hétnek, elsősorban ami a katonai erő igénybevételével kapcsolatos?

Elsősorban a konfliktus kezelésében tettünk szert tapasztalatokra. Ilyenek az együttműködés a polgári közigazgatással, a minisztériumokkal.

Komoly kihívás volt az is, hogy az itt lévő honvédségi erők 18 alakulattól érkeztek. Ebből működőképes szervezetet kellett kialakítani, meg kellett értetni a feladatot és mindezt párhuzamosan az oltással. Apró dolog de jellemző, hogy csak a szakácsok öt különböző helyről érkeztek.

Túl kellett lépnünk azon a merev állásponton is, hogy mindenhez írásos intézkedés kell. Ha erre várunk, a tűz még most és ég. Azt a gyakorlatot követtük, hogy végrehajtottuk a feladatot és utólag kaptunk - mintegy jóváhagyásként - írásos intézkedést.

Számtalan apró - de rendkívül hasznos - tapasztalatot szereztünk a műszaki gépek alkalmazásával kapcsolatban, az ellátás területén, melyeket gondolom később is tudunk kamatoztatni.

Ha jól tudom csak a honvédségi technika felhasznált 40-45 ezer kilométert és élelmeztünk 350-400 főt naponta.

Ki fizeti a számlát?

Erről felsőbb szinten születik döntés. Úgy gondolom, azokat az anyagokat melyeket a többi közreműködőnek biztosítottunk, ők fizetik. Az általunk felhasznált üzemanyag és egyéb rendezésénél abból kell kiindulni, hogy a Honvédségnek **feladata** a segítségnyújtás ilyen helyzetben. Ez a Honvédelmi Törvény tervezetében is benne van.

Mi a véleménye ezredes Úr, van-e létjogosultsága a katonai erőnek, a békeidőszaki katasztrófák kezelésében részt vennie?

Szükséges és elengedhetetlen! Ebből következően nekünk erre fel is kell készülnünk mind az elmélet, mind a gyakorlat területén. Úgy vélem az elmúlt napokban bebizonyosodott, hogy csak együtt vagyunk képesek az ilyen helyzeteket kezelni. Tanúsítja ezt az is, hogy mind az államtitkár Úr, mind a többi résztvevő, mindig pozitívan nyilatkozott munkánkról. Így, egyértelműen sikeresnek értékelem az elvégzett munkát.

Lesz-e folytatása a dolognak, ami a tanulságokat illeti?

Rengeteg tapasztalatot gyűjtöttünk, melyek feldolgozása, elemzése még hátravan. A többi közreműködő szerv első emberei is úgy nyilatkoztak, hogy az esetről tanulmányt készítenek. Elemzik az erők, eszközök bevonásának lehetőségeit, az együttműködés kérdéseit.

Ezt az értékelést mi is elkészítjük és ezt - reményeim szerint - megfelelő intézkedések követik, melyek tovább javíthatják a Honvédség erőinek-eszközeinek alkalmazását a katasztrófák megelőzésében, a következmények felszámolásában.

Ezredes Úr! Köszönjük a beszélgetést.

Dr. Farkas László címzetes államtitkár megköszönte a résztvevők munkáját és 1993. augusztus 26-án 14,30-kor az operatív törzs munkáját befejezettek nyilvánította.

Padányi József százados
ZMKA, Műszaki tanszék

NEMZETKÖZI KATASZTRÓFAELHÁRÍTÁSI GYAKORLAT

A "Der Soldat" című osztrák katonaujság ez év augusztus 23-i számában rövid cikkben értesítette olvasóit, hogy szeptember 1-5 között "EXERCISE-93" néven, 28 nemzet részvételével bemutatóval egybekötött katasztrófaelhárítási gyakorlatot rendeznek Wiener-Neustadt körzetében, melynek egyes mozzanatait a közönség is megtekintheti. A gyakorlaton osztrák részről a Bundesheer kijelölt alegységei és civil mentőszervezetek vesznek részt.

Nyugati szomszédaink korán felismerték a katasztrófaelhárítási szervek jelentőségét és hatékony szervezetet hoztak létre. Ennek eredményeképpen az 1988 évi örményországi földrengés következményeinek felszámolására küldött, a Bundesheer állományából kikülönített, polgári kutyavezetőkkel és személyek felkutatására kiképzett kutyákkal megerősített több mint 130 fős kutató-mentőcsoporthuk kiemelkedő teljesítményt nyújtott és nemzetközi viszonylatban a legeredményesebbnek bizonyult. Az örményországi tapasztalatok alapján a külföldön történő